

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ ДЪРЖАВНА КОМИСИЯ ПО ХАЗАРТА

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ по процедурата за набиране, оценяване и подбор на проектни предложения за финансиране на дейности за социално отговорно поведение за 2015 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящите насоки са предназначени за бенефициентите – юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза (ЗЮЛНЦ) и вписани в Централния регистър при Министерството на правосъдието по чл. 45, ал. 1 от ЗЮЛНЦ и които не осъществяват допълнителна стопанска дейност по смисъла на чл. 3, ал. 3 от ЗЮЛНЦ, като ще изпълняват договори по целево финансиране въз основа на приетата с ПМС № 223 от 20.08.2015 година - Наредба за условията и реда за разходване на средствата за финансиране на одобрени проекти на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на обществено полезна дейност, за дейности за социално отговорно поведение по чл. 10а от Закона за хазарта /Наредбата/ (обн., ДВ, бр. 66 от 28.08.2015 г., в сила от 28.08.2015 г.).

Дейностите за социално отговорно поведение, допустими за финансиране са:

1. предпазване на младите хора от хазарт;
2. превенция и лечение на хазартна зависимост;
3. провеждане на социално отговорна реклама и маркетинг.

Максималният размер за финансирането на всяка от трите дейности е 666 666, 67 лева /шестстотин шестдесет и шест хиляди шестстотин шестдесет и шест лева и шестдесет и седем стотинки/.

Дейности за предпазване на младите хора от хазарт са:

1. провеждане на информационни кампании за превенция на младите хора от хазарт;
2. разработване на образователни програми за предпазване на децата и младите хора от хазарт;

3. разработване на специализирани образователни програми за деца с хазартно зависими родители;

4. разработване на образователни програми за родители относно рисковете от хазартните игри, организирани онлайн и техните последици за децата и младите хора;

5. създаване на превантивно-информационни центрове за деца и млади хора за разясняване на рисковете от пристрастяване към хазартни игри;

6. провеждане на професионални срещи и образователни курсове в учебните заведения – средни и висши училища, за превенция на децата и младите хора от хазартна зависимост;

7. издаване на информационни материали - инструкции, наръчници, насоки, брошури, диплянки, плакати, постери, стикери и други.

8. откриване на специализирани телефонни линии за предпазване на деца и млади хора от хазарт;

9. изготвяне на социологически анализи относно рисковете от хазарта и предоставяне на резултатите на широката аудитория и целевите групи.

Дейности за превенция и лечение на хазартна зависимост са:

1. разработване на образователни програми за повишаване на хазартната култура на гражданите;

2. разработване на стандарти за защита на потребителите на хазартни игри;

3. провеждане на информационни кампании за рисковете и негативните последици от хазартна зависимост;

4. провеждане на национални проучвания за определяне на цялостния специфичен профил на хазартна зависимост;

5. създаване на специализирани превантивно-информационни центрове за консултации и насочване към лечебни и рехабилитационни програми по хазартна зависимост;

6. разработване на програми за идентифициране на хората с хазартна зависимост в най-ранен стадий;

7. разработване на специализирани програми за психо-социална рехабилитация и лечение на хазартна зависимост;

8. разработване на инструкции за организаторите на хазартни игри за разпознаване на хора с проблемна и патологична хазартна зависимост;

9. провеждане обучения на персонала на организаторите на хазартни игри за разпознаване на хора с хазартна зависимост;

10. провеждане на индивидуални, семейни и групови терапии на хора с хазартна зависимост;

11. откриване на специализирани телефонни линии – съвети от здравни специалисти за превенция и лечение на проблемната и патологична склонност към хазартни игри;

12. организиране на форуми, конгреси, конференции и семинари по хазартна зависимост;

13. разработване на програми и мерки за самоконтрол за хора с хазартна зависимост;

14. издаване на информационни материали – инструкции, наръчници, насоки, брошури, дигитални плакати, постери, стикери и други;

15. разработване на програми за подпомагане процеса на социална интеграция и личностна реализация на хазартно зависими лица;

16. изготвяне на социологически анализи относно рисковете от хазарта и предоставяне на резултатите на широката аудитория и целевите групи.

Дейности за провеждане на социално отговорна реклама и маркетинг са:

1. разработване на стандарти за социално отговорна реклама и маркетинг;

2. разработване на ръководства, наръчници, инструкции и правила за провеждане на социално отговорна реклама и маркетинг;

3. разработване на дизайн на рекламни съобщения за медиите и интернет страниците на организаторите на хазартни игри;

4. разработване на дизайн на рекламни съобщения, стикери и надписи за обектите, в които се организират хазартни игри, игралните съоръжения и други;

5. изготвяне на социологически анализи относно социално отговорна реклама и маркетинг и предоставяне на резултатите на широката аудитория и целевите групи;

6. разработване на електронен портал за насърчаване на социално отговорно поведение.

ОСНОВНИ ЦЕЛИ:

1. За дейността предпазване на младите хора от хазарт – въвеждане на ефективни програми и информационни кампании за предпазване на младите хора от рисковете на хазарта;

2. За дейността превенция и лечение на хазартна зависимост – въвеждане на мерки за предотвратяване на пристрастяването към хазарта и лечение на лица с развита зависимост към хазарта;

3. За дейността провеждане на социално отговорна реклама и маркетинг – ефективно прилагане на правилата на ЗХ по отношение на допустимата реклама на хазартни игри и намаляване на незаконосъобразното рекламиране на хазартни игри, водещо до увеличаване на нелегалния хазарт, от една страна, и увеличаване рисковете от хазартна зависимост, от друга.

Държавната комисия по хазарта не финансира проекти по реда на наредбата:

1. на политически партии и организации, професионални съюзи, кооперации и религиозни организации;

2. за дейности с икономически характер, свързани с инвестиционна, търговска или друга дейност с икономически характер;

3. целящи дарения, стипендии или благотворителни дейности;

4. за концерти, спектакли и други развлекателни програми и мероприятия, свързани с търговска цел;

5. за пътувания в страната и в чужбина с цел отдих и допълнителни възнаграждения;

7. за дейности и проекти за предоставяне на социални услуги;

8. за дейности, реализирани преди одобряването на проекта и извън срока на изпълнението на проекта;

9. проекти на организации, в които е подадена невярна, неточна и/или непълна информация;

10. проекти на организации, подали декларации с невярно съдържание;

11. проекти, свързани с придобиване на активи, които ще бъдат използвани в икономически дейности на организацията и ще повишават нейния капацитет (обучения на служители, закупуване на ДМА и други).

II. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА:

В Институционалната рамка за кандидатстване, одобрение и финансиране по това целево финансиране са включени следните субекти:

Управляващ орган – Държавна комисия по хазарта. Сключва договори и предоставя целевото финансиране;

Договарящ орган – Комисия в 7-членен състав по чл. 11, ал. 2 от Наредбата, назначена със заповед на председателя на ДКХ. Извършва оценката и подбора на проектните предложения;

Сертифициращ орган – Комисия от оправомощени служители на ДКХ, определена със заповед на председателя на ДКХ. Осъществява оценка на изпълнението и сертифициране на разходите по проектите;

Кандидат за финансиране е юридическо лице с нестопанска цел, определено за осъществяване на обществено полезна дейност, регистрирано по чл. 45, ал. 1 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), което кандидатства за финансиране чрез подаване на проектно предложение.

Изпълнители са ФЛ и ЮЛ, с които бенефициентът е подписал договор за услуги доставки и други, за изпълнението на дейностите по проекта по време на изпълнение на договора. Изпълнителите са лица, които нямат статут на партньори по проекта. Изключително задължение и отговорност на бенефициентите е да си взаимодействат с изпълнителите и да упражняват контрол върху дейността и разходите, които те извършват.

III. ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И ТЕРИТОРИАЛЕН ПРИНЦИП

- Младежи на възраст между 16 и 19 години - ученици;
- Студенти;
- Работещи, хора в активна възраст 20 – 65 г.
- Безработни;
- Пенсионери;

- Малцинствени групи;
- Други;

Проектите ще се осъществяват на територията на Република България, в рамките на 265 общини. Няма да се допуска дублиране на проекти на териториален принцип, както на местно така също и на национално ниво.

IV. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ И СРОКОВЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Проектите следва да бъдат планирани с продължителност на дейностите от 6 месеца до 12 месеца съобразно планираните за изпълнение в тях дейности. Сроковете за изпълнение следва да бъдат реализирани съобразно представения в проектното предложение от бенефициента график за изпълнение на отделните дейности, респ. проекта. Междинният етап от изпълнението на проекта по чл. 16, ал. 1, т. 2 от Наредбата се определя в зависимост от продължителността на целия проект.

V. РАЗМЕР НА ЦЕЛЕВОТО ФИНАНСИРАНЕ

Държавната комисия по хазарта ще финансира проекти на стойност в диапазона от минимален размер 100 000 (сто хиляди) лева до 300 000 (триста хиляди) лева максимален размер за отделно проектно предложение за всяка от дейностите за социално отговорно поведение.

VI. ПРАВИЛА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИ

- Проектните предложения се разработват и представят съобразно утвърден от министъра на финансите формуляр за кандидатстване (Приложение № 1), , в един екземпляр на хартиен и на електронен носител.
- Проектно-предложението, приложенията към него и списък на всички представени документи се запечатват в непрозрачен плик.
- Предложението следва да бъде подвързано в папка (PVC с прозрачен капак, моля не използвайте джобове с изключение за прилагане на CD), с номерирани страници на всички приложени документи, включително и формуляра за кандидатстване и описани в придружаващото писмо по възходящ ред. Кандидатите трябва да спазват формата и изискванията, зададени в образеца на формуляр.
- Всички приложени копия на изискуеми документи следва да са заверени с гриф „Вярно с оригинала”, подписани от представляващия организацията и подпечатани с печата на организацията.

- При наличието на непопълнени и/или изменени части от формуляра, липсващи приложения, подписи и/или печат на организацията проектът не се разглежда по същество и не подлежи на финансиране.
- При комплектоването на проектното предложение е необходимо да се спазва редът на документите, описан в придружаващото го писмо (по образец).

VII. ФОРМУЛЯР ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Коректното попълване на формуляра за кандидатстване е ключов етап от успешното представяне на проектно предложение.

- На първа страница от формуляра се попълват името на проекта и на организацията (от удостоверението за актуално състояние на организацията). Препоръчва се наименованието на проекта да бъде кратко.
- **Основна информация за кандидатстващата организация** – Представя се организацията – Екип по проекта цели и основни дейности на организацията,, опит в управлението на други проекти.
- **„Информация за предлагания проект“** – наименование на проекта, дейността за социално отговорно поведение по чл. 10а, ал. 4 от Закона за хазарта, териториалния обхват на проекта, продължителност на изпълнение на проекта.
- **“Цел/и на проекта”** – Опишете какви са целите на проекта, как тези цели отговарят на приоритетите на Програмата и как постигането на целите ще допринесе за постигане на целите на конкретната Подпрограма.
- **„Целеви групи”** – Опишете целевите групи, към които е насочен проекта, както и ползите, които те биха имали от реализирането на проекта (в момента на тяхното участие).
При описанието на целевата група включете специфични характеристики на хората, който ще бъдат включени в дейностите или към които те са насочени.
- **„Представяне на проекта”** – Опишете планираните дейности и тяхната свързаност с целите на проекта и как ще гарантират техния успех. Как тези дейности са обвързани в логическа последователност, а именно, как осъществяването на една дейност е съотнесено към следващата. Планирането на хаотични или разнородни дейности се отразяват негативно на качествената оценка на проектното предложение.
- **„Ресурсна обезпеченост”** - Опишете и ресурсите, които ще използвате за успешното реализиране на дейностите.
- **„Описание на основните дейности”** – Опишете поддейностите, които ще използвате при осъществяването на основната дейност по проекта и как те ще гарантират постигането на целите на проекта.

- **„План-график за дейностите”** – Посочете кога във времето ще се осъществят предвидените по проекта дейности. Необходимо е да се докаже, че кандидатстващата организация е наясно с последователността на отделните дейности. При планирането на периода, в който ще се осъществи проектът, е важно да се предвиди колко време е необходимо за неговото одобрение и подписването на договор. Във времеви график следва да се включат вече описаните планирани дейности в тяхната последователност във времето.
Добре е да се избягват струпувания на дейности и периоди без активност, което би гарантирало в по-голяма степен успешното реализиране на отделните дейности.
- **„Очаквани резултати и устойчивост на постигнатите резултати”** – Необходимо е да опишете резултатите, които очаквате да постигнете. Имайте предвид, че тези стойности трябва да се покрият при изпълнението на проекта и съответно да бъдат постигнати и представени при неговото съдържателно отчитане. Опишете кои от резултатите на проекта могат да бъдат устойчиви във времето и какви усилия планирате да положите за да гарантирате тяхната устойчивост.
- **„Бюджет на проекта”** – Опишете и мотивирайте разходите, които планирате да направите по проекта. Разходите следва да са предварително обосновани на посоченото във формуляра място. За да обосновете всеки тип разход е необходимо да си отговорите на въпросите, които ще ви помогнат при формулирането на обосновката:
  - ❖ Какво налага конкретния разход?
  - ❖ Как този разход ще повлияе върху дейността, към която е насочен?
  - ❖ Какво ми гарантира разходът?
  - ❖ Мога ли да ползвам друг източник за този разход?
  - ❖ Мога ли да се лиша от този разход?
  - ❖ Кой от разходите по проекта мога да насоча или да очаквам като партньорски принос?
  - ❖ Кои ресурси мога да ползвам от самите участници или от страна на екипа на доброволен принцип? (Например – цифров фотоапарат, изработване на електронна страница, идеи за дизайн на информационни или рекламни материали, др.)
 Съобразете предложените от Вас разходи с поставените ограничения (във финансовите изисквания и указания), като бюджетът трябва да е съставен съгласно изисквания. Конкретните видове и стойности на разходите опишете в проекто-бюджета.

VIII. ФИНАНСОВИ ИЗИСКВАНИЯ И УКАЗАНИЯ

Финансови ограничения, които е необходимо да спазвате при разработването на бюджета:

1. Допустими преки разходи по проекта, представляващи по същество административни разходи (разходи за осигуряване на офис материали, консумативи, човешки ресурси и други подобни разходи) - не могат да надвишават 15 % от прогнозната стойност за финансиране на проекта.

2. Допустими преки разходи по проекта, представляващи финансов ресурс за осъществяване на основните дейности по проекта (разходите за осигуряване на основните дейности на проекта, гарантиращи ефективната реализация на предварително планираните дейности) – не могат бъдат по-малко от 75 % от прогнозната стойност за финансиране на проекта.

3. Други допустими разходи - не могат да надвишават 10 % от прогнозната стойност за финансиране на проекта.

Ако имате собствени средства или привлечено финансиране от други източници, опишете ги в обосновката на разходите и в Приложение 1 – Бюджет на проекта.

ВАЖНО: В съответствие с разпоредбата на чл. 7, т. 3 от Закона за обществените поръчки възложители на обществени поръчки са и публичноправните организации. Според легалната дефиниция на понятието съдържаща се в чл. 1, т. 9 от Директива 2004/18/ЕО и въведена в националното законодателство в § 1, т. 21 от Допълнителните разпоредби на ЗОП, това качество притежава всяка организация, за която са изпълнени три условия:

- Създадена е с цел задоволяване на обществени интереси;
- Има правосубектност, т.е. е юридическо лице;
- Финансирана е в по-голяма част от държавата, регионалните или местните органи или други публичноправни организации, или е обект на управленски контрол от последните, или има административен, управителен или надзорен орган, повече от половината членове на който са назначени от държавата, регионалните или местните органи или от други публичноправни организации.

Независимо от критерия въведен от законодателя за момент към който следва да е налице публично финансиране, новосъздадените ЮЛНЦ или такива които получават финансиране за първи път, попадат в дефиницията дадена в Директива 2004/18/ЕО, като организации разходващи преимуществено публични средства. В този смисъл всички ЮЛНЦ които попадат в горепосочените хипотези и са бенефициенти по реда на Наредба за условията и реда за разходване на средствата за финансиране на одобрени проекти на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на обществено полезна дейност, за дейности за социално отговорно поведение по чл. 10а от Закона за хазарта, следва да прилагат принципите и разпоредбите на ЗОП.

IX. РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

- Кандидат-бенефициентите представят проектни предложения пред ДКХ по утвърдените формуляри и съпътстващи документи в обявения срок.
- Към формуляра кандидатстващите бенефициенти задължително прилагат съответните изискуеми документи, съгласно утвърдените насоки и действащото законодателство.
- Един кандидат-бенефициент може да подава само едно проектно предложение по една от предвидените в Наредбата дейности.

X. СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

В срок от 09.10. до 30.10.2015 г. след откриване на процедурата проектните предложения се подават в приемната на ДКХ, запечатани в плик, лично от представител на кандидатстващата организация, по куриер или по пощата, на посочения по-долу адрес, с обратна разписка, като в този случай важи датата на пощенското клеймо.

Проектни предложения, постъпили по един от горепосочените начини след указания от ДКХ срок ще бъдат регистрирани, но няма да бъдат разглеждани.

XI. АДРЕС ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Държавна комисия по хазарта
бул. „Акад. Иван Евст. Гешов“ № 15
гр. София, 1431

XII. СПИСЪК НА ИЗИСКУЕМИТЕ ДОКУМЕНТИ

Формулярът за кандидатстване е придружен от списък на всички документи:

	Документ
1.	Приложено, подписано и подпечатано придружаващо писмо (по образец – Приложение № 7) Външният плик трябва да има надпис със следната информация: <ul style="list-style-type: none"> • Пълно наименование на кандидата; • Пълен адрес на кандидата; • Лице за контакти; • Електронна поща;
2.	Проектното предложение е на актуален формуляр и в изискуем вид: <ul style="list-style-type: none"> • Подвързано в папка • Номерирани страници • Документите са подредени във възходящ ред • Проектното предложение се състои от Формуляр за кандидатстване (Приложение 1), бюджет (Приложение 2) и всички приложения и подкрепящи документи съгласно настоящите Насоки за кандидатстване. Важно е те да съдържат цялата необходима информация, отнасяща се до проекта.
3.	Приложенията към формуляра за кандидатстване: <ul style="list-style-type: none"> • Свидетелство за съдимост на председателя на управителния съвет на кандидатстващата организация, представляващия кандидатстващата организация, ръководителя на проекта и финансово отговорното лице по проекта. • Копие от съдебното решение за регистрация, заверено от кандидата; • Копие от регистрация по БУЛСТАТ, заверено от кандидата; • Копие от регистрацията на организацията по чл. 45, ал. 1 от ЗЮЛНЦ; • Трудова автобиография на председателя на организацията, на ръководителя на проекта и на финансово отговорното лице по проекта; • Списък на участниците-изпълнители в проекта, съдържащ трите имена на участник, ЕГН, адрес за контакти, телефон, саморъчен подпис; • Декларация относно допустимостта на кандидата, съдържанието на проектното предложение и липсата на двойно финансиране; • Декларация, че кандидатстващата организация не е обявена в несъстоятелност или не е в процес на ликвидация; • Декларация по чл. 19, ал. 3 от Наредба за условията и реда за разходване на средствата за финансиране на одобрени проекти на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественно полезна дейност, за дейности за социално отговорно поведение по чл. 10а от Закона за хазарта; • Декларация за липса на свързани лица по § 1 от ДР на Търговския закон;

	<ul style="list-style-type: none"> • Финансова идентификация.
4.	Приложено е електронно копие на документите на проектното предложение (CD)
5.	Бюджет на проекта съгласно Приложение 2
6.	Удостоверение за липса на парични задължения към държавата (оригинал) – <i>издадено не по-късно от 1 месец преди датата на внасяне на проекта</i>
7.	Допълнителни документи: (в случай че има такива), например: <ul style="list-style-type: none"> - Препоръки - Други документи (описани в придружаващото писмо)

Всички приложени копия на изискуеми документи следва да са заверени с гриф „Вярно с оригинала”, подписани от представляващия организацията и подпечатани с печата на организацията.

XIII. ОЦЕНЯВАНЕ

Оценяването се извършва по Методика за етапите на оценяване на проектните предложения, утвърдена от председателя на ДКХ. Критериите за оценяване на проектните предложения са заложи в Таблица за оценка на административното съответствие и допустимостта (Приложение № 3) и Таблица за техническа и финансова оценка (Приложение № 4).

XIV. ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Формуляр за кандидатстване;
2. Образец на бюджет;
3. Таблица за оценка на административното съответствие и допустимостта, с включени критерии;
4. Таблица за техническа и финансова оценка (качествена оценка), с включени критерии;
5. Проект на договор за финансиране;
6. Общи условия към договора за финансиране;
7. Образец на придружаващо писмо.

XV. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. Тези насоки се утвърждават на основание чл. 7, ал. 2 и § 3 от Заключителните разпоредби от Наредба за условията и реда за разходване на средствата за финансиране на одобрени проекти на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на обществено полезна дейност, за дейности за социално отговорно поведение по чл. 10а от Закона за хазарта (обн., ДВ, бр. 66 от 28.08.2015 г., в сила от 28.08.2015 г.).